

جزوه قانون صدور چک

قانون صدور چک

ماده 1:

انواع چک

چک
عادی،

چکی است که اشخاص عهده بانک‌ها
— به حساب جاری خود صادر می‌کنند
— و دارنده آن تضمینی جز اعتبار صادر کننده آن ندارد

چک تایید
شده

چکی است که اشخاص عهده بانک‌ها
— به حساب جاری خود صادر
— و توسط بانک محال علیه پرداخت وجه آن تایید می‌شود

چک تضمین
شده

چکی است که توسط بانک به عهده همان بانک به درخواست
مشتری صادر و پرداخت وجه آن توسط بانک تضمین می‌شود

چک
مسافرتی،

چکی است که توسط بانک صادر و وجه آن در هریک از شعب آن
..بانک توسط نمایندگان و کارگزاران آن پرداخت می‌گردد

تبصره:

—قوانین و مقررات مرتبط با چک حسب مورد، -

- راجع به چک‌هایی که به شکل الکترونیکی (داده پیام)

—صادر می‌شوند نیز لازم‌الرعايه اس

ماده 2

چک‌های صادر عهده بانک‌هایی که:

در حکم اسناد
لازم‌الاجرا است

-
- 1- طبق قوانین ایران در داخل کشور دایر شده یا می‌شوند
 - 2- همچنین شعب آنها در خارج از کشور

—و دارنده چک در صورت مراجعه به بانک

—و عدم دریافت تمام یا قسمتی از وجه آن

1- به علت نبودن محل

2- یا به هر دلیل دیگری

- که منتهی به برگشت چک و عدم پرداخت گردد

- می تواند طبق قوانین و آیین نامه های مربوط به اجرای اسناد رسمی

- وجه چک یا باقیمانده آن را

- از صادرکننده وصول نماید

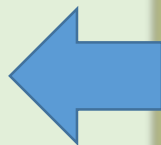
- برای صدور اجراییه **دارنده چک باید:**

1- عین چک

2- و گواهی نامه مذکور در ماده ۴

3- و یا گواهی نامه مندرج در ماده ۵ را

- به اجرای ثبت اسناد
محل تسلیم نماید

اجراء ثبت در صورتی

دستور اجرا صادر می کند که

-مطابقت امضای چک

- به نمونه امضای صادرکننده

-در بانک از طرف بانک گواهی شده باشد

-دارنده چک اعم از کسی که :

1-چک در وجه او صادر گردیده

2- یا به نام او پشتنویسی شده

3- یا حامل چک (در مورد چک های در وجه حامل)

4- یا قائم مقام قانونی آنان

تبصره :

-دارنده چك مى تواند:

- محكوميت صادر كننده را نسبت به :

-پرداخت كليه خسارات و هزينه هاى وارد شده

-كه مستقيما و به طور متعارف

-در جهت وصول طلب خود

- از ناحيه وى متحمل شده است،

-اعم از آنكه قبل از صدور حكم يا پس از آن باشد،

- از دادگاه تقاضا نمايد.

-در صورتى كه دارنده چك

- جبران خسارت و هزينه هاى مزبور را

-پس از صدور حكم درخواست كند،

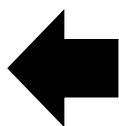
- بايد درخواست خود را به همان دادگاه صادر كننده حكم تقديم نمايد

اولا:

صادرکننده چک باید

در تاریخ مندرج در آن

- معادل مبلغ مذکور در بانک محال علیه

وجه نقد داشته باشد

دوما:

- و نباید تمام یا قسمتی از وجهی را که

- به اعتبار آن چک صادر کرده،

- به صورتی از بانک خارج نماید

- یا دستور عدم پرداخت وجه چک را بدهد

سوما:

- و نیز نباید چک را به صورتی تنظیم نماید که بانک :

-به عللی از قبیل :

1-عدم مطابقت امضا

2-یا قلم خوردگی در متن چک،

3- یا اختلاف در مندرجات چک و امثال آن

**-از پرداخت وجه چک
خودداری نماید**

چهارم:

-هرگاه در متن چک ← شرطی برای پرداخت ذکر شده باشد،

-. بانک به آن شرط ترتیب اثر نخواهد داد

1-چک فقط در تاریخ مندرج در آن

-*قابل وصول از

بانک خواهد بود

2-و یا پس از تاریخ مذکور

هر گاه وجه چک:

- به علتی از علل مندرج در ماده ۳ پرداخت نگردد

- بانک مکلف است در برگ مخصوصی که :

- علت یا علل عدم پرداخت را صریحا قید

و آن را امضاء و مهر نموده و به دارنده

چک تسلیم نماید

1- مشخصات چک

2- و هویت و نشانی کامل

- صادرکننده در آن ذکر شده باشد

در برگ مذکور باید:

1- مطابقت امضا صادرکننده چک

- با نمونه امضا موجود در بانک (در حدود عرف بانکداری)

2- و یا عدم مطابقت آن از طرف بانک تصدیق شود

- بانک مکلف است به منظور اطلاع صادرکننده چک،:

- فوراً نسخه دوم این برگ را

- به آخرین نشانی صاحب حساب

-. که در بانک موجود است ارسال دارد

- در برگ مذکور باید نام و نام خانوادگی

- و نشانی کامل دارنده چک نیز قید گردد

در صورتی که :

- موجودی حساب صادرکننده چک

- نزد بانک کمتر از مبلغ چک باشد

-، به تقاضای دارنده چک

- بانک مکلف است

- مبلغ موجودی در حساب را

- به دارنده چک بپردازد

- و دارنده با قید مبلغ دریافت شده پشت چک

-، آن را به بانک تسلیم نماید.

بانک مکلف است بنابه درخواست دارنده چک

الف- فوراً کسری مبلغ چک را

-در سامانه یکپارچه بانک مرکزی وارد نماید

ب-و با دریافت کد رهگیری

-و درج آن در گواهینامه‌ای

- با مشخصات مذکور در ماده قبل،

-آن را به متقاضی تحویل دهد.

ج- *به گواهینامه فاقد کد رهگیری

- در مراجع قضائی و ثبتی ترتیب اثر داده نمی‌شود

-چک مزبور ← نسبت به مبلغی که پرداخت نگردیده

-، بی‌محل محسوب

- و گواهینامه بانک در این مورد برای دارنده چک

-، جانشین اصل چک می‌شود.

-در مورد این ماده نیز بانک مکلف است

-اعلامیه مذکور در ماده قبل را برای صاحب حساب ارسال نماید

بعد از ثبت

1- غیرقابل پرداخت بودن

2- یا کسری مبلغ چک

— در سامانه یکپارچه بانک مرکزی،

— این سامانه مراتب را به صورت برخط

— به تمام بانک‌ها و مؤسسات اعتباری اطلاع می‌دهد

— پس از گذشت **بیست و چهار ساعت**

— کلیه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری

— حسب مورد مکلفند تا هنگام رفع سوء اثر از چک

—، اقدامات زیر را نسبت به صاحب حساب اعمال نمایند:

الف — عدم افتتاح هر گونه حساب

— و صدور کارت بانکی جدید؛

ب — مسدود کردن وجوه کلیه حساب‌ها و کارت‌های بانکی

— و هر مبلغ متعلق به صادرکننده

— که تحت هر عنوان نزد بانک یا مؤسسه اعتباری دارد

— به میزان کسری مبلغ چک به ترتیب اعلامی از سوی بانک مرکزی؛

ج — عدم پرداخت هر گونه تسهیلات بانکی

— یا صدور ضمانت نامه‌های ارزی یا ریالی؛

د — عدم گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی

چنانچه اعمال محرومیت‌های مذکور

- در بندهای (الف)، (ج) و (د)

(الف) - عدم افتتاح هر گونه حساب

- و صدور کارت بانکی جدید؛

ج - عدم پرداخت هر گونه تسهیلات بانکی

- یا صدور ضمانت نامه‌های ارزی یا ریالی؛

د - عدم گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی.

- در خصوص **بنگاه‌های اقتصادی**

- با توجه به شرایط، اوضاع و احوال اقتصادی

- **موجب اخلال** در امنیت اقتصادی استان مربوط شود،

- به تشخیص شورای تأمین استان

- موارد مذکور به مدت **یک سال** به حالت **تعليق** در می‌آید.

- آیین‌نامه اجرائی این تبصره با در نظر گرفتن

- معیارهایی مانند میزان تولید و صادرات بنگاه

- و تعداد افراد شاغل در آن ظرف مدت سه ماه

- از لازم‌الاجراء شدن این قانون به

- پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی

- به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

- در صورتی که چک:

- از طرف صاحب حساب

- به وکالت

- یا نمایندگی

- اعم از شخص حقیقی یا حقوقی صادر شود،

- اقدامات موضوع این ماده علاوه بر صاحب حساب،

- در مورد **وکیل یا نماینده** نیز اعمال می گردد

- مگر اینکه:

- در مرجع قضائی صالح **اثبات نماید**

- **عدم پرداخت مستند به؛**

1- **عمل صاحب حساب**

2- **یا وکیل یا نماینده بعدی او است**

- بانکها مکلفند به هنگام صدور گواهینامه عدم پرداخت:

- در صورتی که چک به نمایندگی صادر شده باشد،

- **مشخصات نماینده را** نیز در گواهینامه مذکور درج نمایند

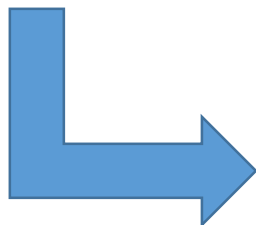
در هر يك از موارد زیر، بانک مکلف است مراتب را در سامانه یکپارچه بانک مرکزی اعلام کند تا فوراً و به صورت برخط از چک رفع سوءاثر شود

الف-

1- واریز کسری مبلغ چک به حساب جاری نزد بانک محال علیه

2- و ارائه درخواست مسدودی

- که در این صورت بانک مکلف است

- ضمن مسدود کردن مبلغ مذکور تا زمان مراجعه دارنده چک

- و حداکثر به مدت یک سال،

- ظرف مدت سه روز

- واریز مبلغ را به شیوه‌ای اطمینان‌بخش و قابل استناد

- به اطلاع دارنده چک برساند

ب-

ارائه لاشه چک به بانک محال علیه؛

ج-

ارائه رضایت نامه رسمی (تنظیم شده در دفاتر اسناد رسمی) ← از دارنده چک

- یا نامه رسمی از ← شخص حقوقی دولتی یا عمومی غیردولتی دارنده چک؛

د-

ارائه نامه رسمی از:

1- مرجع قضائی
2- یا ثبتی ذی صلاح
← - مبنی بر اتمام عملیات اجرائی در خصوص چک؛

ه-

ارائه حکم قضائی مبنی بر:

- برائت ذمه صاحب حساب در خصوص چک؛

و-

- سپری شدن مدت سه سال ← از تاریخ صدور گواهی نامه عدم پرداخت

- مشروط به ← عدم طرح دعوای حقوقی یا کیفری در خصوص چک توسط دارنده

تبصره 4:

- چنانچه صدور گواهینامه عدم پرداخت:

- به دلیل دستور عدم پرداخت طبق ماده (۱۴) این قانون و تبصره های آن باشد،

- سوءاثر محسوب نخواهد شد

تبصره 5:

بانك یا موسسه اعتباری حسب مورد :

-مسئول جبران خساراتی خواهند بود

- که از عدم انجام تکالیف مقرر در این ماده

- و تبصره های آن به اشخاص ثالث وارد گردیده است

ماده 6

بانك ها مکلفند برای ارائه دسته چك به مشتریان خود:

- صرفاً از طریق سامانه صدور یکپارچه چك (صیاد)

- نزد بانک مرکزی اقدام نمایند.

- این سامانه پس از اطمینان از:

- صحت مشخصات متقاضی

1- با اعلام از: سامانه نظام هویت سنجی الکترونیکی بانکی

2- و نبود ممنوعیت قانونی،

- حسب مورد نسبت به دریافت گزارش اعتباری

- از سامانه ملی اعتبارسنجی

- (موضوع ماده (۵) «قانون تسهیل اعطای تسهیلات و کاهش هزینه های طرح و تسریع در اجرای طرح های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی بانک ها «یا رتبه بندی اعتباری از موسسات موضوع بند 21 ماده 1 قانون بازار اوراق بهادار)

- اقدام نموده و متناسب با نتایج دریافتی،

- سقف اعتبار مجاز متقاضی را محاسبه

- و به هر برگه چک شناسه یکتا اختصاص می دهد.

- ضوابط این ماده از جمله شرایط دریافت دسته چک، نحوه محاسبه سقف اعتبار و موارد مندرج در برگه چک مانند هویت صاحب حساب مطابق دستورالعملی است که ظرف مدت یک سال پس از لازم الاجراء شدن این قانون توسط بانک مرکزی تهیه می شود و به تصویب شورای پول و اعتبار می رسد.

تبصره 1:

- بانک‌ها و سایر اشخاصی که :
- طبق قوانین یا مقررات مربوط،
- اطلاعات مورد نیاز اعتبارسنجی
- یا رتبه‌بندی اعتباری را
- در اختیار مؤسسات مربوط قرار می‌دهند،
- مکلف به ارائه اطلاعات صحیح و کامل می‌باشند

تبصره 2:

- 1- به منظور کاهش تقاضا برای دسته چک
- 2- و رفع نیاز اشخاص به ابزار پرداخت وعده‌دار،

- بانک مرکزی مکلف است ظرف مدت یک سال

- پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون،

- ضوابط و زیرساخت خدمات برداشت مستقیم را

- به صورت چک موردی

- برای اشخاصی که دسته چک ندارند،

- به صورت یکپارچه در نظام بانکی تدوین و راه اندازی نماید

1- تا بدون نیاز به اعتبارسنجی،

2- رتبه بندی اعتباری

3- و استفاده از دسته چک،

- امکان برداشت از حساب این اشخاص برای ذی نفعان معین فراهم شود.

- در صورت عدم موجودی کافی

- برای پرداخت چک موردی،

- صاحب حساب تا ← زمان پرداخت دین،

1- مشمول موارد مندرج: در بندهای (الف) تا (د) ماده (۵) مکرر این قانون

2- و نیز محرومیت از دریافت دسته چک،

3- (محرومیت از) صدور چک جدید

4- (محرومیت از) و استفاده از چک موردی می باشد

تبصره 3:

- هر شخصی که :

- با توسل به شیوه های متقلبانه

- مبادرت به دریافت دسته چکی :

الف- غیر متناسب با اوضاع مالی و اعتباری خود کرده

ب- یا دریافت آن توسط دیگری را تسهیل نماید،

- به مدت سه سال از :

محروم

1- دریافت دسته چک،

2- صدور چک جدید

3- و استفاده از چک موردی

4- و به جزای نقدی درجه پنج قانون مجازات محکوم

5- و در صورتی که عمل ارتكابی منطبق با

- عنوان مجرمانه دیگری با مجازات شدیدتر باشد،

- مرتکب به مجازات آن جرم محکوم می شود

ماده 7

هر کس بزه صدور چک بلامحل گردد
به شرح ذیل محکوم خواهد شد

میزان مجازات	مبلغ
به حبس تا حداکثر - شش ماه محکوم خواهد شد	چنانچه مبلغ مندرج در متن چک - کمتر از ده میلیون ریال باشد
- از شش ماه - تا یک سال حبس محکوم خواهد شد	چنانچه مبلغ مندرج در متن چک - از ده میلیون ریال - تا پنجاه میلیون ریال باشد
به حبس از یک سال تا دو سال و ممنوعیت از داشتن دسته چک به مدت دو سال محکوم خواهد شد	چنانچه مبلغ مندرج در متن چک - از پنجاه میلیون ریال بیشتر باشد
مجموع مبالغ مندرج در متون چکها ملاک عمل خواهد بود	و در صورتی که صادر کننده چک اقدام به صدور چکهای بلامحل نموده باشد

تبصره:

این مجازات شامل مواردی که ثابت شود
- چکهای بلامحل بابت معاملات نامشروع و یا بهره ربوی صادر شده، نمی باشد

ماده 8

چك‌هایی که در ایران :

- عهده بانک‌های خارج از کشور صادر شده باشند
- از لحاظ کیفری مشمول مقررات این قانون خواهند بود

ماده 9

- در صورتی که ← صادرکننده چك

- قبل از تاریخ شکایت کیفری.

- 1- وجه چك را نقدا به دارنده آن پرداخته
- 2- یا به موافقت شاکی خصوصی ترتیبی برای پرداخت آن داده باشد
- 3- یا موجبات پرداخت آن را در بانک محال علیه فراهم نماید

- قابل تعقیب
کیفری نیست

- در مورد اخیر بانک مذکور مکلف است :

- تا میزان وجه چك حساب صادرکننده را مسدود نماید
- و به محض مراجعه دارنده و تسلیم چك وجه آن را بپردازد.

ماده ۱۰

هر کس با علم به ← بسته بودن حساب بانکی خود

- مبادرت به صدور چک نماید

- عمل وی در حکم ← صدور چک بی محل خواهد بود

- و به حداکثر مجازات مندرج در ماده ۷ محکوم خواهد شد

- و مجازات تعیین شده **غیر قابل تعلیق** خواهد بود

ماده ۱۱

جرایم مذکور در این قانون: بدون شکایت **دارنده چک** قابل تعقیب نیست

- و در صورتی که **دارنده چک**

۱- **ناشش ماه** از تاریخ صدور چک

- برای وصول آن به بانک مراجعه ننماید

۲- یا ظرف **شش ماه** از تاریخ صدور **گواهی عدم پرداخت** شکایت ننماید

- دیگر **حق شکایت کیفری** نخواهد داشت.

- منظور از **دارنده چك** در این ماده:

- * شخصی است که:

- **برای اولین بار چك را به بانک ارائه داده است.**

- برای تشخیص این که :

- چه کسی اولین بار

- برای وصول چك به بانک مراجعه کرده است،

- بانک ها مکلفند به محض مراجعه دارنده چك

- هویت کامل او را

- در پشت چك با ذکر تاریخ قید نمایند

- کسی که چک:

- پس از برگشت از بانک به وی منتقل گردیده

- حق شکایت کیفری نخواهد داشت

- مگر آنکه ← انتقال قهری باشد.

- در صورتی که دارنده چک بخواهد

- چک را به وسیله ← شخص دیگری

- به نمایندگی از طرف خود وصول کند

- و حق شکایت کیفری او

- در صورت بی‌محل بودن چک محفوظ باشد؛

باید

* - هویت و نشانی خود را

- با تصریح نمایندگی شخص مذکور

- در ظهر چک قید نماید

- و در صورت بانک اعلامیه مذکور

- در ماده ۴ و ۵ را به نام صاحب چک صادر می‌کند و حق شکایت کیفری وی محفوظ خواهد بود.

هرگاه ← بعد از شکایت کیفری،

1- شاکی چک را به دیگری انتقال دهد

2- با حقوق خود را نسبت به چک به هر نحو دیگری واگذار نماید

تعقیب کیفری موقوف خواهد شد.

ماده ۱۲

- مرجع رسیدگی **قرار موقوفی** صادر خواهد کرد.

- صدور قرار موقوفی تعقیب در دادگاه کیفری مانع از آن نیست که دادگاه نسبت به سایر خسارت مورد مطالبه رسیدگی و حکم صادر کند.

هرگاه **قبل از صدور حکم قطعی،**

1- شاکی گذشت نماید

2- و یا اینکه متهم

- وجه چک و خسارت تاخیر تادیه

را نقداً به دارنده آن پرداخت کند،

3- یا موجبات پرداخت وجه چک

- و خسارت مذکور (از تاریخ ارائه چک به

بانک) را فراهم کند

4- یا در صندوق دادگستری یا اجراء ثبت

تودیع نماید

- هرگاه پس از صدور حکم قطعی

1- شاکی گذشت کند

2- و یا اینکه محکوم علیه به ترتیب فوق

- موجبات پرداخت وجه چک

- و خسارات تاخیر تادیه

- و سایر خسارات مندرج در حکم را

فراهم نماید

- اجرای حکم موقوف می شود

- و محکوم علیه فقط ملزم به پرداخت

مبلغی

- معادل یک سوم جزای نقدی مقرر

در حکم خواهد بود

- که به دستور دادستان به نفع دولت

وصول خواهد شد.

تبصره -

- میزان خسارات و نحوه احتساب آن بر مبنای قانون الحاق یک تبصره به ماده ۲ قانون

اصلاح موادی از قانون صدور چک مصوب ۱۳۷۶، ۳، ۱۰ مجمع تشخیص مصلحت نظام

خواهد بود

ماده ۱۳

در موارد زیر صادرکننده چک **قابل تعقیق کیفری** نیست

الف- در صورتی که ثابت شود چک **سفید امضا** داده شده باشد.

ب- هرگاه در متن چک وصول وجه آن منوط به تحقق شرطی شده باشد.

ج- چنانچه در متن چک قید شده باشد که چک بابت تضمین انجام معامله و یا

تعهدی است.

د- هرگاه بدون قید در متن چک ثابت شود که وصول وجه آن منوط به

تحقق شرطی بوده یا چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است.

ه- در صورتی که ثابت شود چک بدون تاریخ صادر شده و یا تاریخ واقعی

صدور چک مقدم بر تاریخ مندرج در متن چک باشد.

ماده ۱۴

1- صادرکننده چک

2- یا ذینفع

3- یا قائم مقام قانونی آنها

- با تصریح به اینکه چک:

1- مفقود

2- یا سرقت

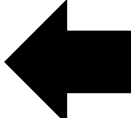
3- یا جعل شده

4- یا از طریق کلاهبرداری (تحصیل گردیده)

5- یا خیانت در امانت (تحصیل گردیده)

6- یا جرائم دیگری تحصیل گردیده

- می تواند کتبا دستور عدم پرداخت وجه چک را به بانک بدهد.

- بانک پس از احراز هویت دستور دهنده

- از پرداخت وجه آن خودداری خواهد کرد

- و در صورت ارائه چک

- بانک گواهی عدم پرداخت را با ذکر علت اعلام شده صادر و تسلیم می نماید.

- دارنده چک می تواند:

- علیه کسی که دستور عدم پرداخت داده **شکایت کند**

- و هرگاه **خلاف ادعایی** که موجب عدم پرداخت شده ثابت گردد

- دستور دهنده

1- علاوه بر مجازات مقرر در ماده ۷ این قانون

2- به پرداخت کلیه خسارات وارده به دارنده چک محکوم خواهد شد.

1- چک به نام او صادر یا ظهر نویسی شده

2- یا چک به او واگذار گردیده باشد

3- (یا چک در وجه حامل به او واگذار گردیده)

تبصره ۱ -

- ذینفع در مورد این ماده کسی است که :

- در موردی که دستور عدم پرداخت

- مطابق این ماده صادر می شود

- بانک مکلف است وجه چک را:

1- تا تعیین تکلیف آن در مرجع رسیدگی

2- یا انصراف دستور دهنده

- در حساب مسدودی نگهداری نماید.

تبصره ۲-

دستور دهنده مکلف است

- پس از اعلام به بانک

- شکایت خود را به مراجع قضایی تسلیم

- و حداکثر ظرف **مدت یک هفته**

- گواهی تقدیم شکایت خود را به بانک تسلیم نماید

در غیر این صورت پس از انقضا مدت مذکور

- بانک از محل موجودی

- به تقاضای دارنده چک

- وجه آن را پرداخت می کند.

تبصره ۳ -

- پرداخت چک های

1- تضمین شده

- نمی توان متوقف نمود

2- و مسافرتی را

- مگر آنکه بانک صادرکننده نسبت به آن ادعای جعل نماید.

- در این مورد نیز حق دارنده چک راجع به شکایت به مراجع قضایی

- طبق مفاد قسمت اخیر ماده ۱۴ محفوظ خواهد بود.

ماده 15

دارنده چک می تواند:

1- وجه چک

2- و ضرر و زیان خود را

-. در دادگاه کیفری مرجع رسیدگی مطالبه نماید

ماده 16

رسیدگی به کلیه شکایات

1- و دعاوی جزایی

2- و حقوقی

- مربوط به چک

- در دادسرا و دادگاه

- تا خاتمه دادرسی

-.، فوری و خارج از نوبت به عمل خواهد آمد

ماده 17

- وجود چك در دست صادرکننده :

1- دلیل پرداخت وجه آن

2- و انصراف شاکی از شکایت است

- مگر خلاف این امر ثابت گردد

ماده 18

مرجع رسیدگی کننده جرائم مربوط به چك بلامحل

- از متهمان در صورت توجه اتهام:

- طبق ضوابط مقرر در ماده ۱۳۴ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور کیفری)

- حسب مورد یکی از قرارهای تامین:

1- كفالت

2- يا وثيقه

- (اعم از وجه نقد يا ضمانت نامه بانكي يا مال منقول و غير منقول) اخذ می نماید

ماده 19

در صورتی که چک :

– به وکالت یا نمایندگی
– از طرف صاحب حساب
– اعم از شخص حقیقی یا حقوقی صادر شده باشد.

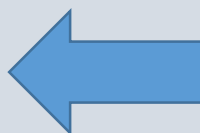
– صادر کننده چک
– و صاحب امضا
– متضامنا مسئول پرداخت وجه چک بوده

1- و اجراییه

– بر اساس تضامن علیه هر دو نفر صادر می شود.

2- و حکم ضرر و زیان

– به علاوه امضا کننده چک

– مسئولیت کیفری خواهد داشت

– طبق مقررات این قانون

- مگر اینکه ثابت نماید که عدم پرداخت:

- 1- مستند به عمل صاحب حساب
- 2- یا وکیل یا نماینده بعدی او است،

- که در این صورت کسی که موجب عدم پرداخت شده
- از نظر کیفری مسوول خواهد بود

ماده 19

مسئولیت مدنی پست نویان چک

- طبق قوانین و مقررات مربوط
- کماکان به قوت خود باقی است

ماده 21

بانک ها مکلفند

- کلیه حسابهای جاری اشخاص را:

1- که بیش از یکبار

- چک بی محل صادر کرده

2- و تعقیب آنها منجر به

- صدور کیفرخواست شده باشد

- بسته و تا سه سال به نام آنها
حساب جاری دیگری باز
نمایند

تبصره (1):

- بانک مرکزی مکلف است:

با تجميع اطلاعات :

1- گواهینامه‌های عدم پرداخت

2- و آرای قطعی محاکم درباره چک

- در سامانه یکپارچه خود

- امکان دسترسی برخط بانک‌ها و مؤسسات اعتباری را

- به سوابق صدور و پرداخت چک

- و همچنین امکان استعلام گواهینامه‌های عدم پرداخت را

- برای مراجع قضائی و ثبتی

- از طریق شبکه ملی عدالت ایجاد نماید.

- **قوه قضائیه نیز مکلف است** امکان دسترسی برخط بانک مرکزی:

1- به احکام ورشکستگی،

2- اعسار از پرداخت محکوم به

3- و همچنین آرای قطعی صادر شده درباره چک های برگشتی

4- و دعاوی مطروحه طبق ماده (۱۴) این قانون

5- به همراه گواهی نامه عدم پرداخت مربوط

- را از طریق سامانه سجل محکومیت های مالی فراهم نماید

تبصره 2:

ضوابط و مقررات مربوط به محرومیت افراد از افتتاح حساب جاری و نحوه پاسخ به استعلامات بانک ها به موجب آیین نامه ای خواهد بود که ظرف مدت سه ماه توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تنظیم و به تصویب هیات دولت می رسد .

ماده 21 مکرر

بانک مرکزی مکلف است ظرف مدت دو سال پس از لازم الاجراء شدن این قانون

- در مورد اشخاص :

1- ورشکسته

2- معسر از پرداخت محکوم به

3- یا دارای چک برگشتی رفع سوء اثر نشده،

الف- از دریافت دسته چک و صدور چک جدید در سامانه صیاد

جلوگیری کرده

ب- و استفاده از چک موردی

ج- و همچنین امکان استعلام آخرین وضعیت صادر کننده چک:

- شامل سقف اعتبار مجاز،

- سابقه چک برگشتی در سه سال اخیر

- و میزان تعهدات چک‌های تسویه نشده را

- صرفاً برای کسانی که قصد

- دریافت چک را دارند، فراهم نماید.

- سامانه مذکور به نحوی خواهد بود که:

- صدور هر برگه چک مستلزم ثبت

1- هویت دارنده،

2- مبلغ و تاریخ مندرج در چک

- برای شناسه یکتای برگه چک توسط صادر کننده بوده

- و امکان انتقال چک به شخص دیگر توسط دارنده تا قبل از تسویه آن،

- با ثبت هویت شخص جدید برای همان شناسه یکتای چک امکان پذیر باشد

- مبلغ چك نبايد :

1- از اختلاف سقف اعتبار مجاز (بيشتر باشد)

2- و تعهدات چك‌های تسويه نشده بيشتر باشد

تبصره 1:

در مورد برگه چك‌هایی که از دسته چك‌های ارائه شده

- پس از پايان اسفندماه سال ۱۳۹۹ صادر می‌شوند،

- تسويه چك صرفاً در سامانه تسويه چك (چكاوك)

- طبق مبلغ و تاريخ مندرج در سامانه

- و در وجه دارنده نهائی چك

- براساس استعلام از سامانه صياد انجام خواهد شد

- و در صورتی که مالکیت آنها

- در سامانه صياد ثبت نشده باشد،

- مشمول این قانون نبوده

- و بانک‌ها مکلفند از پرداخت وجه آنها خودداری نمایند.

- در این موارد، صدور و پشت‌نویسی چك در وجه حامل ممنوع است

- و ثبت انتقال چك در سامانه صياد

- جایگزین پشت‌نویسی چك خواهد بود.

- چك‌هایی صادر شده از دسته‌چك‌هایی كه:
- تاریخ ارائه آن دسته‌چك‌ها
- قبل از زمان مذکور در این تبصره باشد، (قبل از پایان اسفند 99)
- تابع قانون زمان ارائه دسته‌چك است

- و بانك‌ها بدون نیاز به ثبت آن چك‌ها در سامانه صیاد:
- نسبت به پرداخت وجه چك اقدام می‌کنند.
- در کلیه برگه‌های دسته‌چك‌های ارائه شده
- پس از تاریخ فوق‌الذکر باید عبارت
- (صدور و پشت‌نویسی چك بدون درج در سامانه صیاد فاقد اعتبار است.) درج شود

تبصره 2:

ممنوعیت‌های این ماده :

- كه به وکالت یا نمایندگی از

طرف صاحب حساب

- اعم از شخص حقیقی یا

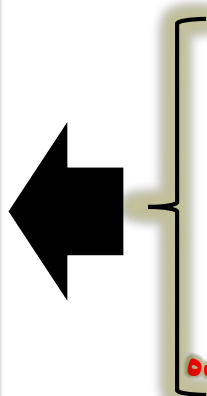
حقوقی اقدام می‌کنند نیز

مجری است

1- در مورد اشخاص ورشکسته

2-، معسر از پرداخت محکوم به

3- یا دارای چك برگشتی رفع سوءاثر نشده

ماده 22

در صورتی که به متهم دسترسی حاصل نشود:

- آخرین نشانی متهم در بانک محال علیه

- اقامتگاه قانونی او محسوب می شود

- و هرگونه ابلاغی به نشانی مزبور به عمل می آید.

- هرگاه متهم حسب مورد:

1- به نشانی بانکی

2- یا نشانی تعیین شده شناخته نشود

3- یا چنین محلی وجود نداشته باشد

- گواهی مأمور به منزله

- ابلاغ اوراق تلقی می شود

- و رسیدگی به متهم بدون

- لزوم احضار متهم

- وسیله مطبوعات ادامه خواهد یافت.

ماده 23

دارنده چک می تواند:

– با ارائه گواهی نامه عدم پرداخت،

– از دادگاه صالح، **صدور اجرائیه:**

1- نسبت به کسری مبلغ چک

2- و حق الوکاله وکیل طبق تعرفه قانونی را.

درخواست نماید

– * دادگاه مکلف است در صورت وجود شرایط زیر

– حسب مورد علیه:

- 1- صاحب حساب،
- 2- صادر کننده
- 3- یا هر دو

اجرائیه صادر نماید:

الف – در متن چک، وصول وجه آن منوط به تحقق شرطی نشده باشد؛

ب – در متن چک قید نشده باشد که چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است؛

ج – گواهی نامه عدم پرداخت به دلیل دستور عدم پرداخت طبق ماده (۱۴) این قانون و تبصره های آن صادر نشده باشد

صادرکننده مکلف است:

- ظرف مدت **ده روز** از تاریخ ابلاغ اجرائیه

-، بدهی خود را پردازد،

- یا با موافقت دارنده چک

- ترتیبی برای پرداخت آن بدهد

- یا مالی معرفی کند که اجرای حکم را میسر کند؛

- در غیر این صورت **حسب درخواست دارنده،**

« اجرای احکام دادگستری، اجرائیه را طبق

«قانون نحوه محکومیت‌های مالی مصوب ۲۳/۳/۱۳۹۴

به مورد اجراء گذاشته و نسبت به استیفای مبلغ چک اقدام می‌نماید

اگر صادرکننده یا قائم مقام قانونی او

- دعاوی مانند:

1- مشروط

2- یا بابت تضمین بودن چک

3- یا تحصیل چک از طریق کلاهبرداری

4- یا خیانت در امانت

5- یا دیگر جرائم در مراجع قضائی اقامه کند

-، اقامه دعوی:

مانع از جریان عملیات اجرایی نخواهد شد؛

توقف عملیات اجرایی مطالبه وجه چک (بدون اخذ تأمین)	توقف عملیات اجرایی مطالبه وجه چک; (با اخذ تأمین)
1-در صورتی که دلیل ارائه شده مستند به سند رسمی باشد 2- یا اینکه صادرکننده یا قائم مقام قانونی مدعی مفقود شدن چک بوده 3- و مرجع قضائی دلایل ارائه شده را قابل قبول بداند، -توقف عملیات اجرائی - بدون اخذ تأمین صادر خواهد شد.	- مگر در مواردی که مرجع قضائی: 1-ظن قوی پیدا کند 2- یا از اجرای سند مذکور ضرر جبران ناپذیر وارد گردد - که در این صورت -با اخذ تأمین مناسب، -قرار توقف عملیات اجرایی صادر می نماید.

- به دعاوی مذکور خارج از نوبت رسیدگی خواهد شد

چك تضمين شده تابع احكام ذيل است:

صدور و تحويل چك‌هاى تضمين شده توسط بانك‌ها به مشتري،

– صرفاً از طريق سامانه صدور يکپارچه الكترونيكي دسته چك (صياد)

– امکان پذير و مستلزم :

1– تکميل برگه (فرم) درخواست توسط متقاضى در شعبه بانك در حضور

متصدى بانكى،

2– درج مشخصات هويى

3– و شماره حساب گيرنده روى چك تضمين شده بر اساس دستورالعمل

اعلامى توسط بانك مركزى جمهورى اسلامى ايران

4– و نیز ثبت علت درخواست صدور چك مذکور در سامانه صياد مى باشد.

– سامانه مذکور به هر برگه چك، شناسه يکتا اختصاص مى دهد

– و بانك مركزى موظف است امکان استعلام اطلاعات

– چك تضمين شده را براى گيرنده (ذینفع) فراهم نمايد

پرداخت مبلغ چک تضمین شده توسط بانک

* - صرفاً در وجه و به شماره حساب گیرنده (ذینفع)

* - که مشخصات وی روی چک تضمین شده درج گردیده است،

* - امکان پذیر می باشد

* - و ظهر نویسی برای انتقال چک تضمین شده فاقد اعتبار است

- ابطال چک تضمین شده

1- به درخواست متقاضی

2- یا وکیل یا نماینده قانونی وی

* - با ارائه اصل چک جهت واریز وجه چک به حساب متقاضی،

* - بدون نیاز به ظهر نویسی گیرنده (ذینفع)،

* - تنها تا یک ماه پس از صدور آن توسط بانک صادر کننده امکان پذیر است.

- همچنین پرداخت چک تضمین شده به گیرنده (ذینفع)

- با ارائه اصل چک تنها پس از مهلت مقرر در این بند

- منوط به تکمیل برگه (فرم) های مربوط به مبارزه با پول شویی

- توسط متقاضی یا گیرنده (ذینفع)

- و گزارش شعبه بانک به واحد مبارزه با پول شویی بانک صادر کننده می باشد

در صورت مفقودی چک تضمین شده،

- هرگاه متقاضی و گیرنده (ذینفع)
- هر دو به بانک صادرکننده مراجعه
- و نسبت به تکمیل و امضای برگه (فرم)
- اعلام مفقودی چک تضمین شده
- و تعهدنامه عدم ادعا نسبت به چک مفقود شده اقدام نموده
- و نسخه المثنی آن را از بانک درخواست کنند،
- بانک مکلف است علاوه بر احراز هویت متقاضی و گیرنده (ذینفع)
- نسبت به استعلام صحت مشخصات هویتی
- متقاضی و گیرنده (ذینفع)
- از سامانه نظام هویت سنجی الکترونیکی بانکی اقدام نماید
- و پس از ابطال چک مفقود شده،
- نسبت به صدور چک المثنی
- مطابق با اطلاعات مندرج در سامانه صیاد اقدام کند

در صورت جعل چک تضمین شده

- یا استفاده از چک تضمین شده مجعول،
- مرتکب علاوه بر مجازات های قانونی مقرر،
- به حکم دادگاه

- به مدت دو تا شش سال

- از گرفتن چک تضمین شده محروم می شود

ماده 25

- در صورت تخلف از هر یک از تکالیف مقرر در این قانون
- برای بانک ها یا مؤسسات اعتباری اعم از دولتی و غیردولتی،
 - کارمند خاطی و مسؤول شعبه مربوط حسب مورد با توجه به
 - شرایط، امکانات، دفعات و مراتب
 - به مجازات های مقرر در ماده 9 قانون رسیدگی به تخلفات اداری
 - محکوم می شوند که
 - رسیدگی به این تخلفات در صلاحیت بانک مرکزی است

و خدایی که در این نزدیکی است،

لای این شب بوها

پای آن کاج بلند

روی آگاهی آب

روی قانون گیاه...

از طرف یه بنده خدا